

KIHNU VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Kihnu

30. juuni 2008 nr 22

Detailplaneeringu algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine

Marika Saar, isikukood _____, elukoht _____, teeb ettepaneku algatada Kihnu vallas Sääre külas Haavanuka katastriüksuse detailplaneering, mille eesmärgiks on Haavanuka katastriüksuse jagamine kaheks maaüksuseks. Merepoolsel maaüksusel säilitatakse senine kasutusotstarve. Teisel maaüksusel kavandatakse maakasutuse sihtotstarbe muutmist elumumaaks, määratakse hoonestusala(d) ja -mahud ning olulised arhitektuurilised nõuded, juurdepääsude ja tehnovõrkude vajadus ning paigutus, keskkonna- ja heakorratingimused.

Planeeringuala hõlmab Haavanuka katastriüksust 30301:001:0333, kinnistusraamatu regostriosa nr 2354406, pindalaga on 1,47 ha, millest ligikaudu 0,7 ha ulatuses taotletakse sihtotstarbe muutmist.

Kihnu valla üldplaneeringu (arengukava) kohaselt asub kavandatav planeeringuala osaliselt heina- ja karjamaade tsoonis ja osaliselt elutsoonis. Detailplaneering ei muuda üldplaneeringut.

Planeeringuala on osa endisest Haavanuka 93 talumaast, millel asus hoonestus. Pärnu maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" osas 3.1 soovitatakse maastikuväärtuste suurendamiseks taluasemete ja pärandkultuuri elementide säilitamist või taastamist. Haavanuka detailplaneeringuga kavandatakse endise taluaseme taastamist, mis on kooskõlas maakonnaplaneeringuga.

Detailplaneeringu koostamise vajadus tuleneb asjaolust, et looduskaitseaduse 01.04.2007. a jõustunud ehituskeeluvööndi ulatust reguleerivate sätete (§ 35 lg 3¹ ja 4) kohaselt jääb planeeringuala ehituskeeluvööndisse. Ehituskeeluvööndit saab vähendada planeeringuga looduskaitseaduse § 40 sätestatud korras. Planeeringus tuleb esitada taotlus ehituskeeluvööndi vähendamiseks.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 35 lõike 4 kohaselt küsiti Pärnumaa Keskkonnateenistuse seisukohta keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkuse kohta.

Pärnumaa Keskkonnateenistuse 04.06.2008. a kirjas nr 38-3-1/25633-4 kinnitatakse, et 2007. a Natura elupaigainventuuri andmetel on Haavanuka katastriüksus täies ulatuses inventeeritud ranna- ja puisniiduks, mis on Euroopa esmatähtsad elupaigad. Looduskaitseaduse § 32 lg 2 järgi on hoiualal keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati. Tutvunud esitatud materjalidega ning arvestades Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni arvamust, on Pärnumaa keskkonnateenistus seisukohal, et uute hoonete kavandamine kahjustab oluliselt kaitsealuseid elupaiku. Detailplaneeringu algatamise taotluses kirjeldatud hoonekompleksi rajamine vähendab oluliselt kinnistu piires kaitstavate koosluste suhtelist pindala. Kinnistul 0,7 ha muutmine õuemaaks vähendab kaitstavate elupaikade pindala ligi 50 %. Taotletavas mahus detailplaneeringu kehtestamine on otseses vastuolus kaitseala kaitse-eesmärgiga. Keskkonnateenistus ei pea otstarbekaks kinnistu jagamist, mis killustaks piirkonna maakasutust.

Siiski asub Pärnumaa keskkonnateenistus seisukohale, et keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine ei ole esialgu vajalik. Detailplaneeringuga kaasnevate mõjude täpsustamiseks ja analüüsimiseks on vajalik koostada Natura mõju eksperthinnang (eelhindamine ehk sõelumine), mille eesmärgiks on objektiivselt ja tõendusmaterjalide toel kindlaks teha, milline on kavandatava tegevuse mõju Natura 2000 alale (eraldi ja koos teiste projektidega antud piirkonnas) ning hinnata, kas on tõenäoline, et tegemist on olulise keskkonnamõjuga. Eksperthinnangu lähteülesanne ja ekspertgrupp tuleb eelnevalt kooskõlastada keskkonnateenistusega. Juhul kui eksperthinnangust selgub, et planeeritavate tegevustega kaasneb siiski oluline keskkonnamõju, või ei ole piisavalt alust väita vastupidist, tuleb algatada keskkonnamõju strateegiline hindamine (Natura mõju hindamise kontekstis asjakohane hindamine).

Pärnumaa keskkonnateenistuse seisukohad on põhendamata elupaigainventuuri andmetega ning viidetega õigusaktidele.

Kihnu Vallavolikogu ei pea õigeks käsitleda mõju Natura 2000 alale vaid Haavanuka katastriüksuse ulatuses. Haavanuka katastriüksus hõlmab Kihnu saarel Sääre küla põhjarannikul asuvast ranna- ja puisniidu umbes 100 ha suurusest alast väga väikese osa. Selle väikese ala käsitlemine iseseisva ranna- ja puisniiduna on kunstlik. Detailplaneeringu elluviimisega kaasnevat võimalikku mõju tuleb vaadelda kogu põhjaranniku ranna- ja puisniitude suhtes. Kihnu Vallavolikogu peab võimalikuks kavandatava elamumaa ulatuse vähendamist naaberkinnistute (Lehiste, Malle) olemasolevate ehitiste merepoolse ehitusjooni. Sellisel juhul inimeste elutegevusest tulenevad mõjutused ei ulatu olemasolevast kaugemale ning oluline keskkonnamõju Natura 2000 alale puudub.

Maakatastriseaduse § 18 lg 7 kohaselt ehitise püstitamiseks maatulundusmaa sihtotstarbega katastriüksusele, millel ei asu ehitisi, moodustatakse iseseisev ehitise alust ning selle teenindamiseks vajalikku maad hõlmav katastriüksus. Haavanuka katastriüksusel asuv vare

ei ole ehitis (hoone) maakatastriseaduse ega ehitusseaduse tähenduses. Uue elamu ja abihoonete püstitamiseks uue katastriüksuse moodustamine on seadusest tulenev nõue.

Pärnumaa keskkonnateenistuse nõue eksperthinnagu koostamiseks, mille lähteülesanne ja ekspertgrupp tuleb eelnevalt kooskõlastada keskkonnateenistusega, ei tulene seadusest. Planeerimisseadus, looduskaitseadus ega keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus sellist menetlust ei sätesta. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 35 lõike 1 kohaselt algatab keskkonnamõju strateegilise hindamise strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatajaga, detailplaneeringu puhul kohalik omavalitsus. Sama paragrahvi 4. lõike kohaselt tuleb enne strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkuse üle otsustamist küsida seisukohta olenevalt planeerimisdokumendi iseloomust asjaomastelt isikutelt. Kuna Haaavanuka detailplaneeringuala asub Natura 2000 võrgustikualas, küsiti seisukohta Pärnumaa keskkonnateenistuselt. Selliselt küsitud seisukoht ei ole siduv, otsuse langetab planeeringu algataja.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 45 kohaselt tuleb Natura 2000 võrgustikualal teostada keskkonnamõju strateegiline hindamine, kui planeerimisdokumendi elluviimine võib kahjulikult mõjuda selle Natura 2000 võrgustiku ala terviklikusele ning võib seda eeldatavalt oluliselt mõjutada.

Sama seaduse § 5 kohaselt on keskkonnamõju oluline, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

Kihnu Vallavolikogu on seisukohal, et umbes 100 ha suurusest ranna- ja puisniidust ligikaudu 0,3 ha suuruse ala muutmine elamumaaks, ei ületa tegevuskoha keskkonnataluvust ega põhjusta pöördumatuid muutusi kogu ranna- ja puisniidule. Seda enam, et kavandatud elamumaa on olnud osaliselt varem hoonestatud, endine taluase. Maakonnaplaneeringuga kooskõlas olev endiste taluasemete taastamine on iseenesest ka kultuuripärandi taastamine.

Tähtsust omab ka sotsiaalne aspekt. Kihnu valla territoorium on suures ulatuses kaetud Kihnu hoiualaga ning ehitamise võimalused kasinad. Kihnu elanikkonna säilitamiseks ja töötajate leidmiseks on oluline tagada kodu loomise võimalus, sealhulgas talukohtade taastamisena.

Planeerimisseaduse § 9 lg 2 kohaselt on detailplaneeringu eesmärgiks muu hulgas ka keskkonnatingimuste seadmine planeeringuga kavandatu elluviimiseks ning vajaduse korral ettepanekute tegemine kaitse alla võetud maa-alade kaitsereežiimi täpsustamiseks, muutmiseks või lõpetamiseks. Nende eesmärkide täitmiseks tuleb planeeringu koostajal hinnata koos võimalike majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste mõjudega mõju looduskeskkonnale, kaasates vajadusel eksperte.

Lähtudes eeltoodust, planeerimisseaduse § 10 lg 1 ja 5, Kihnu Vallavolikogu 27.02.2003. a määrusega nr 2 kinnitatud "Kihnu valla planeerimismääruse" punktist 17, Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 31, § 35 lg 1, 4 ja 5

Kihnu Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Algatada Kihnu vallas Sääre külas Haavanuka kinnistu detailplaneering vastavalt asendiplaanile (lisa 1) ja lähteseisukohtadele (lisa 2).
2. Jätta algatamata Kihnu vallas Sääre külas Haavanuka kinnistu detailplaneeringu elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegiline hindamine.
3. Detailplaneeringu algatajaks ja kehtestajaks on Kihnu Vallavolikogu, koostamise korraldajaks Kihnu Vallavalitsus.
4. Otsusega saab tutvuda tööpäevade 1 kella 9 – 17 Kihnu Vallavalitsuses aadressil Linaküla küla, Kihnu vald, 88003 Pärnumaa.
5. Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavastegemisest, esitades kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras või vaide Kihnu Vallavolikogule haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.
6. Otsus jõustub teatavastegemisest.

Veera Leas

Volikogu esimees